

Uluslararası Öğrencilerin Türk Kültürüne Yönelik Tutumları

Ömer İnce*

Erkam Küçük**

MAKALE BİLGİSİ

Geliş: 26.05.2025
Düzeltilme: 01.10.2025
Kabul: 01.10.2025
Doi: 10.31464/jlere.1706661

Anahtar Sözcükler:

*Türkçe öğretimi
tutum
dil
uluslararası öğrenci
kültür*

ÖZET

Dil ve kültür, birbirini etkileyen ve yabancı dil eğitiminde kültürel aktarımın önemini arttıran temel unsurlardır. Bu çalışma, uluslararası öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada *nicel* araştırma desenlerinden *tarama* yöntemi kullanılmıştır. *Uygun örnekleme yöntemi*yle belirlenen çalışma grubundan “Türkçe Öğrenmiş Yabancı Öğrencilerin Türk Kültürüne Karşı Tutumları” ölçeği ile veriler toplanmıştır. Normallik testleri sonucunda, cinsiyet ve Türkiye’ye gelmeden önce yaşanan yer değişkenleri için *bağımsız örneklem t-testi*, kur seviyesi, Türk arkadaş sayısı ve Türkiye’de kalış süresi değişkenleri için ise *tek yönlü varyans analizi* uygulanmıştır. Cinsiyet ve Türkiye’ye gelmeden önce yaşanan yerin kültürel tutumlar üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmazken, dil yeterliliği, Türk arkadaş sayısı ve Türkiye’de kalış süresi gibi deneyimsel faktörlerin, tutumları önemli ölçüde etkilediği belirlenmiştir. Özellikle, dil yeterliliği arttıkça, Türk arkadaşlarıyla etkileşim yoğunlaştıkça ve Türkiye’de geçirilen süre uzadıkça, öğrencilerin Türk kültürüne karşı daha olumlu tutumlar geliştirdiği gözlemlenmiştir.

Bilgilendirme

Bu çalışma, 10. Uluslararası Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kongresinde sunulan “Uluslararası Öğrencilerin Türk Kültürüne Yönelik Tutumları: Uşak Üniveristesi TÖMER Örneği.” başlıklı bildirinin genişletilmiş hâlidir.

Yayın Etiği Bilgilendirme

Bu çalışma bilimsel yayın etiğine uygun olarak yapılmıştır. Bu çalışma için Etik Kurul onayı alınmıştır: Kurulun Adı: Uşak Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Tarih 13.05.2025 ve Karar: 2025 133

Yazarların Katkı Oranı Çıkar Çatışması

Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.
Bu çalışmada bir çıkar çatışması söz konusu değildir.

Gönderim

İnce, Ö. ve Küçük E. (2025). Uluslararası öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumları. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 11 (2), 627-642.

* Doç. Dr., ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1579-3141> Uşak Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, omer.ince@usak.edu.tr

** Bil. Uzm. ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1323-103X>, Uşak Üniversitesi, Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, erkameness@gmail.com

Giriş

Kültür (Lat. *Cultura*) “*sürmek, ekip-biçmek*” kavramından türemiş ve Fransızca telaffuzuyla Türkçeye yerleşmiştir. Bu kavram, tarihsel süreç içerisinde felsefe, sosyoloji ve psikoloji gibi farklı disiplin düşünürleri tarafından kapsamlı bir şekilde incelenmiş ve günümüzde farklı akademik alanlarda terimsel bir nitelik kazanmıştır (Aksan, 2020, s.15). Nitekim TDK (2025) kültürü, tarihsel ve toplumsal evrim süreçleri içerisinde insanlığın ürettiği maddi ve manevi değerlerin bütünü olarak ifade etmektedir. Bu değerler, bireylerin ve toplumların doğal ve sosyal çevrelerine olan hakimiyetlerini yansıtan araçlar vasıtasıyla yaratılır, aktarılır ve geliştirilir. Kültür, bir toplumun kimliğini, yaşam biçimini, inançlarını, değerlerini, sanatını, bilimini, teknolojisini ve diğer tüm unsurlarını kapsayan karmaşık bir yapıdır. UNESCO’nun 1982 tarihli *Meksika Kültür Politikaları Bildirgesi*’nde kültür, bir topluluğun kendine özgü maddi ve manevi özelliklerinin bütüncül bir ifadesi olarak kavramsallaştırılmaktadır. Bu kavramsallaştırma, sanat eserleri, yaşam pratikleri, temel insan hakları, değer sistemleri, gelenekler ve inançlar gibi çeşitli unsurları içermektedir. Kültür hem bireysel hem de toplumsal düzeyde şekillendirici bir rol üstlenirken, paylaşılan değerler ve gelenekler vasıtasıyla toplumsal bütünleşmeyi destekleyici bir işlev görmektedir. Kafesoğlu (2020, s.16) ise kültürü, “*belirli bir topluluğa ait sosyal davranış ve teknik kuruluşların bütünü*” olarak tanımlamaktadır. Bu tanım, kültürün sadece maddi unsurlardan değil, aynı zamanda toplumsal etkileşimlerden ve yapısal düzenlemelerden de oluştuğunu vurgulamaktadır. Kısaca kültür, bir topluluğun veya milletin kimliğini oluşturan ve onları diğerlerinden ayıran tüm yaşam belirtilerini kapsamaktadır (Kaplan, 2010).

Dil ve kültür arasında ayrılmaz bir ilişki olduğu kabul edilmektedir. Bir toplumun kültürel gelişimi, zamanla dilinde de belirgin bir evrime yol açar. Dilsel gelişimi yetersiz kalan bir toplumun özgün ve kapsamlı bir kültüre sahip olması mümkün değildir. Bir ulusun yaratıcı bir kültüre ulaşabilmesi için dilsel yetkinlik kazanması gerekmektedir. Bu nedenle, kültürdeki değişimlerin kaçınılmaz olarak dilde de yansımaları olacağı görüşü yaygın olarak kabul görmektedir. Toplumun edebiyatı, felsefesi, sanatı, teknolojisi, düşünce yapısı, algı biçimleri, gelenek ve göreneklere gibi tüm kültürel unsurları dille iç içedir ve dilden ayrı düşünülmemektedir (Akarsu, 1998; Güvenç, 2002; Göçer, 2012; Ünal, 2012). Dil, kültürün kuşaktan kuşağa aktarılması ve farklı toplumlar tarafından anlaşılması sürecinde temel bir araçtır. 20. yüzyılın sonlarından itibaren yapılan akademik çalışmalarda, kültürün çeşitli bakış açılarıyla farklı şekillerde tanımlandığı görülmektedir. Kaldı ki bu farklı tanımların ortak noktası, dil ve kültür arasındaki karşılıklı bağımlılıktır. Dil, kültürün taşıyıcısı ve aktarıcısı olarak işlev görürken, kültür de dilin içeriğini ve anlamını şekillendirir (Fişekçioğlu, 2020, s.109).

Yabancı dil eğitiminde kültürel aktarımın önemi, çağdaş yaklaşımlar çerçevesinde giderek daha fazla kabul gören bir gereklilik haline gelmiştir. Bu bağlamda, yabancı dil öğretim materyallerinin ve ders kitaplarının, öğrencilerin kültürlerarası iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik içerik ve alıştırmalarla zenginleştirilmesi yaygın bir uygulamadır (Canlı, 2020). Bu yaklaşımın temel dayanaklarından biri, 2001 yılında Avrupa Konseyi tarafından yayınlanan *Avrupa Dilleri Ortak Çerçevesi* (CEFR) belgesidir. CEFR, yabancı dil öğretiminde sadece dilbilgisi ve kelime bilgisinin değil, aynı zamanda hedef dilin

sosyokültürel boyutunun da öğrencilere aktarılmasının gerekliliğini vurgulamaktadır (Memiş, 2016). Bu öğeler aşağıdaki çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 1. Avrupa Dilleri Ortak Çerçevesi Sosyokültürel Öğeler

Sosyokültürel Öğeler	Kültür Örnekleri
Gündelik Yaşam	Yiyecek ve içecek, yemek vakitleri, ziyafet görgü kuralları, mesai saatleri ve tatbikatları, hobi ve eğlenceler, resmî tatiller.
Yaşam Koşulları	Yaşam standartları, barınma koşulları, refah düzenlemeleri
Kişilerarası İlişkiler	Toplumdaki sınıf dinamikleri ve sınıflar arası etkileşimler, aile ve kuşak ilişkileri, iş hayatındaki ve cinsiyetler arasındaki bağlar, vatandaşların devlet kurumlarıyla (polis, memurlar vb.) olan ilişkileri, etnik ve toplumsal gruplar arasındaki etkileşimler ile siyasi ve dini grupların arasındaki ilişkiler.
Değerler ve inançlar	Toplumsal katmanlar, meslek kolları (akademisyenler, yöneticiler, kamu çalışanları, uzmanlaşmış ve bedensel iş gücü), bölgesel kültür farklılıkları, emniyet, kuruluşlar, örf ve adetler ile toplumsal dönüşüm, geçmiş, özellikle sembolik tarihi şahsiyetler ve olaylar, refah (kazanç ve kalıtım), azınlık grupları (etnik, dini), ulusal benlik, yabancı memleketler, devletler, milletler, siyaset, sanat dalları (musiki, plastik sanatlar, yazın, tiyatro, popüler müzik ve şarkılar), inanç, gülmece.
Beden Dili	
Sosyal Gelenekler	Misafirperverlik gösterme, dakiklik, hediyeler, kıyafet, ikramlar, içecekler, yemekler, davranış ve konuşma gelenekleri ve tabular, kalış süresi, izin alma.
Ritüel Davranışlar	Dini törenler ve ayinler, dünyaya geliş, umumi gösteri ve törenlerdeki izleyenler ve seyirci davranışları, ölüm, kutlamalar, festivaller, evlilik, danslar, diskolar, vb.

Sunulan çizelge, sosyokültürel unsurların geniş bir yelpazesini, gündelik yaşam pratiklerinden toplumsal ilişkilere, değerlerden ritüel davranışlara kadar çeşitli örneklerle kategorize etmektedir. Bu sınıflandırma, bir toplumun kültürel yapısını oluşturan temel bileşenleri sistematik bir şekilde ortaya koyarak, farklı sosyokültürel boyutların birbirleriyle olan etkileşimini ve bir toplumun genel karakteristiğini anlamak için kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, ana dili öğretiminden farklı dinamiklere ve zorluklara sahiptir. Bu farklılığın temelinde, öğrenenlerin Türk kültürüyle arasındaki sosyokültürel mesafe bulunmaktadır. Yabancı dil edinim sürecinde, öğrencinin hedef dilin kültürel bağlamına dâhil olması, dilin doğru anlaşılması ve etkili bir iletişim kurulması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, öğreticilere önemli bir sorumluluk düşmektedir (Çifci, Batur ve Keklik, 2013). Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen kişilerin dil edinim süreçleri, salt dilbilimsel yetkinliklerin kazanımının ötesine geçerek, hedef dilin konuşulduğu toplumun sosyo-kültürel yapısını derinlemesine anlama ve içselleştirme gerekliliğini de beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda, dil öğrenimi eş zamanlı olarak Türk toplumunun örf, adet ve gelenekleri hakkında bilgi edinme sürecini de kapsamaktadır. Dolayısıyla, Türkçe öğreticilerine bu noktada kritik bir sorumluluk atfedilmektedir. Zira, etkili bir yabancı dil öğretimi, yalnızca pedagojik yaklaşımlarla sınırlı kalmayıp, dilsel girdilerin yanı sıra kültürel unsurların da öğrencilere sistematik ve bağlamsal bir bütünlük içinde sunulmasını zorunlu kılmaktadır. Kültürel unsurların öğretimi, öğrencilerin hedef dilin sosyal ve pragmatik boyutlarını anlamalarına katkıda bulunurken, aynı zamanda Türk kültürüne yönelik olumlu bir tutum geliştirmelerine ve kültürel iletişimsel yetkinliklerini artırmalarına olanak tanımaktadır. Bu nedenle, Türkçe öğretim materyallerinin ve uygulanan öğretim yöntemlerinin, geleneksel dilbilgisi ve

sözcük öğretiminin ötesine geçerek Türk toplumunun temel değerlerini, yaşam biçimlerini ve sosyal etkileşim dinamiklerini yansıtan otantik içeriklerle zenginleştirilmesi, öğrenme süreçlerinin bütüncüllüğü açısından büyük önem arz etmektedir (Çangal, 2012). Nitekim, Bölükbaş ve Keskin'in (2010) de belirttiği gibi, kültürel farklılıklardan kaynaklanan iletişim sorunlarının çözümü ve öğrencilerin farklı kültürlerle karşı hoşgörülü bir tutum geliştirmesi için kültürel unsurların derslere dahil edilmesi gerekmektedir. Bu entegrasyon, öğrencilerin hem dilin sosyal ve pratik kullanımını kavramalarına yardımcı olacak hem de farklı kültürlerle saygı duyan, kültürlerarası iletişim becerileri gelişmiş bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır.

Eğitimcilerin, müfredata kültürel unsurları entegre etme sürecine başlamadan önce öğrencilerin Türk kültürüne yönelik halihazırda sahip oldukları tutum ve algıları derinlemesine analiz etmeleri, pedagojik planlamanın etkinliğini önemli ölçüde artırmaktadır. Öğrencilerin kültürel ön kabulleri, ilgi alanları ve hatta olası önyargıları hakkında bilgi sahibi olmak, öğretim materyallerinin seçiminden öğretim yöntemlerinin belirlenmesine kadar her aşamada daha bilinçli kararlar alınmasını sağlar. Bu bağlamda gerçekleştirilecek sistemli bir kültürel tutum analizi, öğretim materyallerinin ve yöntemlerinin öğrencilerin bireysel ve kolektif ihtiyaçlarına, öğrenme stillerine ve motivasyon kaynaklarına uygun şekilde uyarlanmasına olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, bu araştırma, eğitimcilerin kültürel aktarım sürecinde öğrencilerin mevcut tutumlarını ve algılarını dikkate almalarının, daha etkili ve öğrenci merkezli bir öğretim yaklaşımı benimsemeleri açısından kritik bir öneme sahip olduğunu vurgulamayı amaçlamaktadır. Öğrenci tutumlarına duyarlı bir pedagoji, kültürel öğrenmenin daha anlamlı, ilgi çekici ve kalıcı olmasına zemin hazırlayacaktır.

Öğrencilerin kültürel deneyimleri, algıları ve tutumları, onların dil öğrenme süreçlerini derinden etkilemekte ve kültürel yeterliliklerinin geliştirilmesi, öğrenme ortamlarının zenginleştirilmesiyle doğrudan ilişkilidir. Bu çerçevede yapılacak bilimsel araştırmalar, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi alanında kültürün oynadığı rolün daha derinlemesine incelenmesi, bu alandaki anlayışın geliştirilmesine ve buna bağlı olarak daha etkin öğretim stratejilerinin formüle edilmesine olanak sağlayacaktır.

İlgili literatürdeki çalışmalar, farklı kültürel geçmişlere sahip öğrencilerin eğitim ortamlarında geçirdikleri kültürlenme süreçlerine odaklanarak başlamıştır (Aliyev ve Öğülmüş, 2016). Bu temelden hareketle, yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi gören öğrencilerin Türk kültürüne yönelik farkındalık düzeyleri incelenmiştir (Alyılmaz ve Er, 2018). Bu farkındalığın, öğrencilerin hem dil becerilerini geliştirmelerinde hem de sosyal etkileşimlerinde önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir. Öğrencilerin Türk kültürüne karşı geliştirdikleri tutumların, bu kültüre uyum sağlama süreçleriyle yakından ilişkili olduğu görülmektedir. Aydın ve Avaroğlu (2023), Ana dili Türkçe olmayan öğrencilerin Türk kültürüne yönelik davranışları ile sosyal adaptasyonları arasındaki ilişkiyi sunmuşlardır. Benzer şekilde, Sallabaş ve Koçak (2021), yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türk kültürüne uyum süreçlerini detaylı bir şekilde incelemişlerdir. Bu çalışmalar, olumlu kültürel tutumların, sosyal entegrasyonu kolaylaştırdığını ve öğrenme deneyimini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Öğrencilerin kültürel algıları da bu alandaki önemli bir araştırma odağıdır. Çelik (1999), Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkiye'deki kültüre ve dine ait algılarını inceleyerek potansiyel ön yargıları ve yanlış anlamaları ortaya koymayı amaçlamıştır. Sarıkaya ve diğerleri (2023) de benzer bir yaklaşımla, yabancı uyruklu olup Türkçe öğrenimi görenlerin Türk kültürünü nasıl algıladıklarını derinlemesine araştırmışlardır. Bu algıların, öğrencilerin kültürel etkileşimlerini ve öğrenme motivasyonlarını nasıl şekillendirdiği önem taşımaktadır. Dil öğretim materyallerinde sunulan kültürel öğelerin öğrencilerin kültürü anlamaları üzerindeki etkisi de incelenmiştir. Çetin (2022), metinlerde yer alan Türk kültür öğelerinin anlaşılma düzeyini ve bu düzeyi etkileyen unsurları tespit etmeye yönelik bir çalışma yapmıştır. Bu bulgular, dil öğretiminde kültürel içeriğin seçimi ve sunumu konusunda önemli ipuçları sunmaktadır. Öğrencilerin yabancı dil öğrenimi esnasında kültürün transferi hakkındaki düşünceleri de araştırmacıların ilgisini çekmektedir (Direkçi, Şimşek ve Akbulut, 2020; İşcan, Karagöz ve Konyar, 2017). Bu çalışmalar, öğrencilerin kültürel öğrenme deneyimlerini ve beklentilerini anlamak açısından değerlidir.

Farklı öğrenci gruplarının Türkçeye ve Türk kültürüne yaklaşımları da karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Kavut ve Özerbaş (2025) Kırgız öğrencilerin Türkçeye yönelik tutumlarını belirlerken, Kaya (2023) farklı yabancı uyruklu öğrencilerin Türk kültürüne bakış açılarını araştırmıştır. Kocayanak (2024) ise uluslararası öğrencilerin Türk kültürü, dili ve eğitim sistemine yönelik genel algılarını ele almıştır. Varışoğlu (2017) ise Litvanya'da Türkçe öğrenen öğrencilerin Türk kültürü ve insanları hakkındaki özel fikirlerini incelemiştir. Bu çalışmalar, kültürel farklılıkların öğrenme süreçleri ve kültürel uyum üzerindeki etkilerini anlamak için önemlidir. Uluslararası öğrencilerin kültürel tutumlarını anlamak için teorik çerçeveler de kullanılmıştır. Koçak ve Temel (2021) çalışmalarında, Temas Hipotezi çerçevesinde uluslararası öğrencilerin kültürel yaklaşımlarını çözümlemeye odaklanmışlardır. Şeker ve Akman (2016) ise uluslararası öğrencilerin psikolojik ve sosyokültürel süreçlerini bir bütün olarak ele almıştır. Maden (2017) ve Yılmaz, İnalöz ve Babatürk (2023) tarafından yapılan çalışmalar da yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlarını farklı açılardan incelemiştir. Yaşar ve Batur (2021) ise öğrencilerin Türkçe diline, Türkiye'ye ve Türk kültürüne ilişkin genel görüşlerini kapsamlı bir şekilde araştırmıştır. Mevcut literatür, öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler bağlamında incelemiş olmakla birlikte; Türk arkadaş sayısı, Türkiye'ye gelmeden önceki yaşam yeri ve dil yeterlilik seviyesi gibi değişkenlerin etkisi hakkında sınırlı çalışma yer almaktadır. Bu durum, söz konusu araştırmanın, literatürde tespit edilen bu eksikliği giderme ve alana özgün bir katkı sunma potansiyelini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amaçları ve Araştırma Soruları

Bu araştırmanın ana gayesi, ikinci/yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi gören TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne yönelik tutumlarını kapsamlı bir şekilde incelemektir. Taranan literatürün ışığında, bu alana bilgi desteği sunmak ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde kültürel unsurların önemini vurgulamak hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, araştırmanın problem cümlesi şu şekilde belirlenmiştir:

“Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne yönelik tutumları ne düzeydedir ve bu tutumlar hangi faktörlerden etkilenmektedir?” Bu kapsamda araştırmanın alt soruları şu şekilde sıralanmıştır:

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne karşı tutumları cinsiyete göre değişkenlik gösteriyor mu?

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne karşı tutumları kur seviyelerine göre değişkenlik gösteriyor mu?

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne karşı tutumları Türkiye’ye gelmeden önce yaşadıkları yer değişkenine göre değişkenlik gösteriyor mu?

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne karşı tutumları Türk arkadaş sayısına göre değişkenlik gösteriyor mu?

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrencilerinin Türk kültürüne karşı tutumları Türkiye’de kalış süresine göre değişkenlik gösteriyor mu?

Yöntem

Araştırmanın metodoloji bölümünde, araştırma tasarımı/modeli, yayın etiği ilkelerine bağlılık, evren ve örneklem seçimi, veri toplama yöntemleri, verilerin çözümlenmesi ve tüm işlem adımları detaylı bir şekilde sunulmaktadır.

Araştırma Tasarımı/Modeli

Araştırmada, *nicel* araştırma metodolojisi içerisinde yer alan *tarama yöntemi* benimsenmiştir. Karasar (2023, s.77), söz konusu yöntemi, geçmişte vuku bulmuş veya günümüzde varlığını sürdüren bir olguyu mevcut durumuyla tasvir etmeyi hedefleyen bir araştırma yaklaşımı şeklinde kavramlaştırmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, TÖMER’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlarını analiz etmektir. Bu bağlamda, mevcut durumun detaylı bir incelemesi yapılarak, öğrencilerin kültürel tutumlarının geliştirilmesine yönelik kanıta dayalı öneriler sunulmaktadır.

Yayın Etiği

Araştırma ve Yayın Etiğine uygun olarak yapılmıştır. Uşak Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 13.05.2025 tarih ve 2025 133 sayılı kararında ilgili makale etik açıdan uygun bulunmuştur.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, TÖMER bünyesinde Türkçe öğrenimi gören uluslararası öğrenciler teşkil etmektedir. Bu evrenin seçilmesindeki temel amaç, uluslararası öğrencilerin dil edinme süreçlerinde Türk kültürüne karşı sergiledikleri tutumları incelemektir. Bu araştırmanın, çalışma grubu *rastgele olmayan örnekleme* tekniklerinden *uygun örnekleme* yöntemi kullanılarak A TÖMER öğrencileri olarak belirlenmiştir. Uygun örnekleme, zaman, maliyet ve iş gücü tasarrufunu önceliklendiren bir tekniktir. Bu yöntemde araştırmacı, gerekli örneklem büyüklüğüne ulaşana kadar erişimi en kolay olan

ve en yüksek verimliliği sağlayan durum veya örnekler üzerinde çalışır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2015; Gürbüz ve Şahin, 2015). Bu kapsamda örnekleme ilişkin demografik özellikler çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler	Seçenek	f
Cinsiyet	Kadın	60
	Erkek	61
Yaşadıkları Yer	Köy	59
	Şehir	62
Kur Düzeyleri	B1	45
	B2	31
	C1	45
Türk Arkadaş Sayısı	0	22
	1-2	36
	3-4	27
	5+	36
	0-4 ay	7
Türkiye’de Kalış Süresi	5-8 ay	48
	9-12 ay	22
	12+ ay	44

Veri Toplama ve Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Sallabaş ve Gök (2021) tarafından geliştirilen “*Türkçe Öğrenmiş Yabancı Öğrencilerin Türk Kültürüne Karşı Tutumları*” ölçeği kullanılmıştır. Ölçeği geliştiren yazarlar tarafından ölçeğin güvenilirliğini değerlendirmek üzere Cronbach Alfa tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Analiz sonuçları, birinci faktör maddeleri için bu değer .89, ikinci faktör maddeleri için ise .84 olduğunu ortaya koymuştur. Ölçeğin tamamına ilişkin hesaplanan Cronbach Alfa tutarlılık katsayısı ise .89 olarak saptanmıştır. Bu bulgular, ölçeği oluşturan maddelerin yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu ve ölçülmek istenen kavramsal yapıyı geçerli bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir (Sallabaş ve Gök, 2021). Veri toplama aracı olarak kullanılan ölçek, beşli likert tipi maddelerden oluşmaktadır. Ölçekte, katılımcıların görüşlerini belirtmeleri için “Kesinlikle Katılmıyorum (1)”, “Katılmıyorum (2)”, “Kısmen Katılıyorum (3)”, “Katılıyorum (4)” ve “Kesinlikle Katılıyorum (5)” seçenekleri yer almaktadır. Ölçekte 4 adet ters madde bulunmaktadır. Veri analizinde bu hususa dikkat edilmiştir. Toplam 21 maddeden oluşan bu ölçek, A TÖMER öğrencilerine ölçek izni ve etik kurul onayı alınarak kurların son haftasında uygulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin B1 seviyesinden itibaren yeterli düzeyde Türkçe öğrendikleri varsayılmıştır.

Bu çalışmada toplanan veriler, SPSS 21 istatistiksel analiz yazılımı aracılığıyla çözümlenmiştir. Ölçeklerden elde edilen ham veriler, bu program vasıtasıyla analiz edilerek tablolar halinde özetlenmiştir. Ölçekte yer alan ters kodlanmış maddeler, veri analizinin doğruluğunu sağlamak amacıyla istatistiksel yazılım aracılığıyla yeniden kodlanmıştır. Veri setinin dağılım özelliklerini belirlemek ve uygun istatistiksel testleri seçmek amacıyla normallik testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda, maddeler toplamının *çarpıklık* değeri (-,406) ve *basıklık* değeri (-,445) olarak hesaplanmıştır. İstatistiksel alanyazında yaygın kabul gören bir görüşe göre, çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerlerinin $\pm 1,50$ sınırları içerisinde yer alması halinde, söz konusu

dağılımın normal dağılım varsayımını karşıladığı kabul edilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Yapılan normallik testi sonucunda, cinsiyet ve Türkiye'ye gelmeden önce yaşanan yer değişkenlerinin bağımsız iki grup oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, bu gruplar arasındaki ortalama farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını değerlendirmek amacıyla *bağımsız gruplar* t-testi kullanılmıştır. Kur seviyesi, Türk arkadaş sayısı ve Türkiye'de kalış süresi değişkenlerinin ikiden fazla bağımsız grup oluşturması nedeniyle, bu değişkenler arasındaki ortalama farklılıkların istatistiksel olarak anlamlılığını değerlendirmek amacıyla *tek yönlü varyans analizi* kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümde, toplanan verilerin analizinden elde edilen bulgular, tablo aracılığıyla sunulmaktadır.

TÖMER bünyesinde öğrenim gören uluslararası kadın ve erkek öğrencilerin Türk kültürüne ilişkin tutum puanları arasında istatistiksel olarak önemli bir ayrım bulunup bulunmadığını tespit etmek amacıyla t-testi yapılmış ve analiz neticesinde elde edilen veriler Çizelge 3'te sunulmuştur.

Çizelge 3. TÖMER'de Öğrenim Gören Öğrencilerin Cinsiyete Göre Türk Kültürü Tutumları

Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>s</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Kadın	60	82,75	961	-1,373	119	,172*
Erkek	61	85,10	920			

* $p>0,05$

Çizelge 3'te sunulan t-testi sonuçlarına göre, kadın ve erkek öğrencilerin Türk kültürüne yönelik anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t_{(119)}=-1,373$; $p >0,05$). Bununla birlikte, erkek öğrencilerin ($\bar{x}=85,10$) Türk kültürüne yönelik ortalama tutum puanlarının, kadın öğrencilerin ortalama tutum puanlarından ($\bar{x}=82,75$) yaklaşık üç puan daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

TÖMER bünyesinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkiye'ye gelmeden önce yaşadıkları yer değişkenine göre Türk kültürüne ilişkin tutum puanları arasında istatistiksel olarak önemli bir ayrım bulunup bulunmadığını tespit etmek amacıyla t-testi yapılmış ve analiz neticesinde elde edilen veriler Çizelge 4'te sunulmuştur.

Çizelge 4. TÖMER Öğrencilerinin Türkiye'ye Gelmeden Önce Yaşadıkları Yere Göre Türk Kültürü Tutumları

Yer	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>s</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Köy	59	83,86	8,59	-,079	119	,937*
Şehir	62	84,00	10,25			

* $p>0,05$

Çizelge 4'te gösterilen t-testi sonuçlarına göre, Türkiye'ye gelmeden önce köy ve şehirde yaşayan uluslararası öğrencilerin Türk kültürü ile ilgili tutum puanları arasında istatistiksel açıdan belirgin bir farka rastlanmamıştır ($t_{(119)}= -,079$; $p >0,05$). Köy ($\bar{x}=83,86$) ve şehirde ($\bar{x}=84,00$) yaşayan uluslararası öğrencilerin Türk kültürüne yönelik ortalama tutum puanları incelendiğinde, bu iki grup arasında puanların oldukça yakın olduğu görülmektedir.

TÖMER’de eğitim alan uluslararası öğrencilerin öğrenim seviyelerine göre Türk kültürüne yönelik tutum puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını saptamak için tek yönlü varyans analizi kullanılmış ve elde edilen sonuçlar Çizelge 5 ve 6’da sunulmuştur.

Çizelge 5. TÖMER Öğrencilerinin Kur Seviyelerine Göre Türk Kültürü Tutumları

	<i>Kareler Toplamı</i>	<i>Sd.</i>	<i>Kareler Ortalaması</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Gruplar Arası	2626,072	2	1313,036	19,210	<,0001*
Grup İçi	8065,399	118	68,351		

*p<0,05

Çizelge 5’te verilen varyans analizi sonuçlarına göre, uluslararası öğrencilerin öğrenim gördükleri kur düzeyleri arasında Türk kültürü tutumlarına yönelik istatistiksel düzeyde anlamlı bir ayrım belirlenmiştir ($F(2, 118) = 19,210; p < 0,05$).

Çizelge 6. Kur Seviyeleri Arası Türk Kültürü Tutumları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>s</i>	<i>B1</i>	<i>B2</i>	<i>C1</i>
B1	45	78,73	8,76		,050	<,0001
B2	31	83,39	9,71			,006
C1	45	89,51	6,50			

Kur düzeyleri arası aritmetik ortalamalarda B1($\bar{x}=78,73$) ile B2($\bar{x}=83,39$) arasında yaklaşık beş; B1($\bar{x}=78,73$) ile C1($\bar{x}=89,51$) arasında yaklaşık on bir; B2($\bar{x}=83,39$) ile C1($\bar{x}=89,51$) arasında da yaklaşık altı puanlık fark bulunmaktadır. Bu doğrultuda B1 ile B2 kurları arasında B2 kur; B1 ile C1 kurları arasında C1 kur; B2 ile C1 kurları arasında C1 kur seviyeleri lehine anlamlı fark olduğu görülmektedir ($p < 0,05$).

TÖMER bünyesinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türk arkadaş sayısı değişkenine göre Türk kültürüne dair tutum puanları arasında istatistiksel düzeyde anlamlı bir farklılık olup olmadığını incelemek için tek yönlü varyans analizi yapılmış ve bu analizin sonuçları Çizelge 7 ve 8’de yer almaktadır.

Çizelge 7. TÖMER Öğrencilerinin Türk Arkadaş Sayılarına Göre Türk Kültürü Tutumları

	<i>Kareler Toplamı</i>	<i>Sd.</i>	<i>Kareler Ortalaması</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Gruplar Arası	2383,825	3	794,608	11,191	<,0001*
Grup İçi	8307,646	117	71,006		

*p<0,05

Çizelge 7’deki tek yönlü varyans analizi sonuçları, uluslararası öğrencilerin Türk arkadaş sayıları ile Türk kültürü tutumları arasında istatistiksel olarak kayda değer bir farklılık olduğunu işaret etmektedir ($F(3,117) = 11,191; p < 0,05$).

Çizelge 8. Türk Arkadaş Sayıları Arası Türk Kültürü Tutumları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>s</i>	<i>0</i>	<i>1-2</i>	<i>3-4</i>	<i>5+</i>
0	22	78,36	8,30		,973	,004	<,0001
1-2	36	80,06	10,47			,011	<,0001
3-4	27	86,89	7,55				,903

5+ 36 89,00 6,63

Türk arkadaş sayıları arası aritmetik ortalamalarda $0(\bar{x}=78,36)$ ile $1-2(\bar{x}=80,06)$ arasında yaklaşık iki; $0(\bar{x}=78,36)$ ile $3-4(\bar{x}=86,89)$ arasında yaklaşık sekiz; $0(\bar{x}=78,36)$ ile $5+(\bar{x}=89,00)$ arasında yaklaşık on bir; $1-2(\bar{x}=80,06)$ ile $3-4(\bar{x}=86,89)$ arasında yaklaşık altı; $1-2(\bar{x}=80,06)$ ile $5+(\bar{x}=89,00)$ arasında yaklaşık dokuz; $3-4(\bar{x}=86,89)$ ile $5+(\bar{x}=89,00)$ arasında yaklaşık iki puanlık fark gözlemlenmektedir. Bu çerçevede arkadaş sayıları 0 ile 3-4 arkadaş sayısı arasında 3-4 lehine; 0 ile 5+ arkadaş sayısı arasında 5+ lehine; 1-2 ile 3-4 arkadaş sayısı arasında 3-4 lehine; 1-2 ile 5+ arkadaş sayısı arasında 5+ anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Ancak, 0 ile 1-2; 3-4 ile 5+ arkadaş sayısı arasında anlamlı fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$)

TÖMER bünyesinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkiye’de kalış süresi değişkenine göre Türk kültürüne yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 9 ve 10’da belirtilmiştir.

Çizelge 9. TÖMER Öğrencilerinin Türkiye’de Kalış Sürelerine Göre Türk Kültürü Tutumları

	<i>Kareler Toplamı</i>	<i>Sd.</i>	<i>Kareler Ortalaması</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Gruplar Arası	3214,028	3	1071,343	16,763	<,0001*
Grup İçi	7477,443	117	63,910		

* $p < 0,05$

Çizelge 9’da sunulan varyans analizi sonuçlarına göre, uluslararası öğrencilerin Türk arkadaş sayıları ile Türk kültürüne yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($F(3,117) = 16,763$; $p < 0,05$).

Çizelge 10. Türkiye’de Kalış Süreleri Arası Türk Kültürü Tutumları

	<i>n</i>	<i>$\bar{x}$</i>	<i>s</i>	<i>0-4 Ay</i>	<i>5-8 Ay</i>	<i>9-12 Ay</i>	<i>12+ Ay</i>
0-4 Ay	7	74,57	8,10		,512	<,0001	<,0001
5-8 Ay	48	79,27	8,56			<,0001	<,0001
9-12 Ay	22	91,27	6,05				,182
12+ Ay	44	86,84	8,16				

Türkiye’de kalış süresi arası aritmetik ortalamalara bakıldığında 0-4 ay ($\bar{x}=74,57$) ile 5-8 ay (79,27) arasında yaklaşık beş puan; 0-4 ay ($\bar{x}=74,57$) ile 9-12 ay (91,27) arasında yaklaşık on yedi; 0-4 ay ($\bar{x}=74,57$) ile 12+ ay (86,84) arasında yaklaşık on iki; 5-8 ay (79,27) ile 9-12 ay (91,27) arasında yaklaşık on iki; 5-8 ay (79,27) ile 12+ ay (86,84) arasında yedi; 12+ ay (86,84) ile 9-12 ay (91,27) arasında yaklaşık altı puan fark tespit edilmiştir. Bu kapsamda 0-4 ay ve 9-12 ay arasında 9-12 ay lehine; 0-4 ay ve 12+ ay arasında 12+ay lehine; 5-8 ay ve 9-12 ay arasında 9-12 ay lehine; 5-8 ay ve 12+ ay arasında 12+ay lehine anlamlı fark görülmektedir ($p < 0,05$). Ancak 0-4 ay ve 5-8 ay ve 9-12 ay ve 12+ay arasında belirgin bir farka rastlanmamıştır ($p > 0,05$).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın sonuçları, uluslararası öğrencilerin Türk kültürüne karşı genel olarak olumlu tutumlar sergilediğini göstermektedir. Bu bulgu, alan yazınındaki çeşitli

çalışmalarla tutarlılık arz etmektedir. Alyılmaz ve Er (2018) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, öğrencilerin Türk kültürel unsurlarına yönelik yüksek düzeyde farkındalık geliştirdikleri tespit edilmiştir. Benzer şekilde, Kocayanak (2024), öğrencilerin Türkiye'nin imajının güçlendirilmesinde kültürel değerlerin önemli bir rol oynadığına inandıklarını belirtmektedir. Bu durum, kültürel değerlerin hem bireysel tutumları hem de toplumsal algıları şekillendirmedeki etkisini vurgulamaktadır. Sarıkaya ve diğerleri (2023), tarafından yürütülen bir çalışma, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkiye ve Türk kültürüne yönelik algılarının genel olarak olumlu olduğunu desteklemektedir.

Öğrenciler, Türk kültürünü kendi kültürlerine yakın bulmakta ve Türk insanını saygılı, samimi, misafirperver ve yardımsever gibi pozitif özelliklerle tanımlamaktadır. Ayrıca, Türkiye'yi rahat, huzurlu ve maddi-manevi değerlere önem veren bir ülke olarak algılamaktadırlar. Yaşar ve Batur (2021)'da benzer şekilde, öğrencilerin Türk insanına yönelik algılarının olumlu olduğunu ve büyük bir kısmının Türkleri kalbi temiz, samimi ve güler yüzlü insanlar olarak nitelendirdiğini belirtmektedir. Bu sonuçlar, Türkçe öğretiminin yalnızca dil becerileri kazandırmakla kalmayıp, aynı zamanda kültürel bir köprü kurma işlevi gördüğünü de desteklemektedir. Varışoğlu (2017) tarafından yapılan araştırmanın sonuçları da yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türk kültürüne ve insanına karşı genel olarak olumlu bir bakış açısına sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin Türk kültürünü ve insanını olumlu değerlendirmesi, dil öğrenme sürecinde kültürel faktörlerin önemini vurgulamaktadır. Maden (2017) tarafından yapılan araştırmanın sonuçları, öğrencilerin Türk kültürü ile mensup oldukları kültür arasında benzerlikler tespit ettiklerini ancak Türk kültürüne uyum sağlamada bazı zorluklar yaşadıklarını göstermektedir. Bu durum, kültürel uyum sürecinin karmaşıklığını ve bireysel farklılıkların önemini vurgulamaktadır. Bununla birlikte, İşcan, Karagöz ve Konyar (2017) araştırma sonuçları, Türkçeyi ana dili dışında öğrenen öğrencilerin genel olarak kültürel öğrenmeye karşı olumlu bir tutum sergilediklerini ortaya koymaktadır. Bu sonuç, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde kültürel unsurların önemini kabul ettiklerini ve kültürel öğrenmeye açık olduklarını göstermektedir. Ayrıca, Çelik'in (1999) Hindistan'daki Hindu-Müslüman ilişkileri bağlamında Türkiye'deki Müslüman topluma yönelik önyargıların varlığına ilişkin öngörüsü, bu araştırmanın bulgularıyla kısmen desteklenmektedir. Ölçeğin 18. maddesine verilen yanıtlar, uluslararası öğrencilerin bu yönde bir önyargıya sahip olabileceğini işaret etmektedir. Bu durum, kültürlerarası algıların karmaşıklığını ve tarihsel arka planın günümüzdeki etkilerini anlamak açısından önem arz etmektedir. Ancak, bu önyargıların nasıl şekillendiği ve farklı bağlamlarda nasıl değiştiği konusunda daha derinlemesine araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Bu araştırmada elde edilen cinsiyet ve Türkiye'ye gelmeden önce yaşadıkları yer değişkenine göre elde edilen bulgular, uluslararası öğrencilerin kültürel tutumlarına dair çeşitli sonuçlar ortaya koymaktadır. İlk olarak, cinsiyet ve öğrencilerin Türkiye'ye gelmeden önceki yaşadıkları yerin, kültürel tutumları üzerinde istatistiksel düzeyde anlamlı bir etki yaratmadığı belirlenmiştir. Bu çıktı, Şeker ve Akman (2016) tarafından yapılan ve öğrencilerin sosyokültürel uyum düzeylerinin cinsiyete göre farklılaştığını gösteren çalışma ile çelişmektedir. Ayrıca, Kavut ve Özerbaş (2025) tarafından yürütülen

bir başka çalışmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin Türkçe öğrenmeye karşı genel tutumlarının yüksek seviyede olduğu gözlemlenmiştir. Ancak demografik özellikler bağlamında, cinsiyet ve yetişkinlik yeri grupları arasında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Özellikle, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kız öğrenciler, erkek öğrencilere nazaran Türkçe öğrenmeye daha yüksek düzeyde bir tutum sergiledikleri belirlenmiştir. Benzer şekilde, kırsal bölgelerde yetişen öğrencilerin, kentsel bölgelerde yetişenlere göre Türkçe öğrenme konusundaki yaklaşımlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Bu çalışmanın diğer bulguları, yabancı uyruklu öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlarının, çeşitli sosyo-demografik ve deneyimsel faktörlerden etkilendiğini ortaya koymaktadır. Özellikle, öğrencilerin kur seviyeleri, Türk arkadaş sayıları ve Türkiye’de kalış süreleri ile Türk kültürüne yönelik tutumları arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Kur seviyesi yükseldikçe ve Türk arkadaş sayısı arttıkça, öğrencilerin Türk kültürüne karşı daha olumlu tutumlar sergiledikleri gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, Türkiye’de kalış süresinin artması da Türk kültürüne yönelik olumlu tutumların gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Bu bulgular, Koçak ve Temel (2021) ile Sallabaş ve Koçak (2021) tarafından yapılan önceki araştırmaların sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Koçak ve Temel (2021), ev sahibi toplumla kurulan temasın, özellikle arkadaşlık ilişkilerinin, kültürel uyumu artırdığını vurgulamaktadır. Sallabaş ve Koçak (2021) ise Türk kültürünü tanıma oranlarının, Türkiye’de kalma süresi ve Türk arkadaş edinme ile doğru orantılı olduğunu belirtmektedir. Ancak, Aydın (2023) tarafından yapılan araştırmada, Türkiye’de kalış süresinin Türk kültürüne yönelik tutumlar üzerindeki etkisi istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bu durum, farklı örneklem grupları veya araştırma metodolojilerinden kaynaklanıyor olabilir. Yılmaz, İnalöz ve Babatürk (2023) ise araştırmalarında, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen üniversite öğrencilerinin Türk kültürüne yönelik genel olarak olumlu tutumlara sahip olduğunu ve bu tutumların cinsiyet ve Türkiye’de ikamet etme durumuna göre farklılaşmadığını, fakat fakülte ve sınıfa göre farklılaştığını tespit etmişlerdir. Bu nedenle, tutumların doğası gereği kalıcı olması, onların kısa sürede değişmesini beklemeyi zorlaştırır.

Söz konusu araştırma, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türk kültürüne karşı genel olarak olumlu bir tutum sergilediğini ortaya koymuştur. Cinsiyet ve öğrencilerin Türkiye’ye gelmeden önceki yaşadıkları yer gibi demografik faktörlerin kültürel tutumlar üzerinde anlamlı bir etkisi tespit edilmemiştir. Bununla birlikte, kur seviyesi, Türk arkadaş sayısı ve Türkiye’de kalış süresi gibi deneyimsel faktörlerin, öğrencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlarında önemli bir rol oynadığı gözlemlenmiştir. Özellikle, dil yeterliliği arttıkça, Türk arkadaşlarıyla etkileşim yoğunlaştıkça ve Türkiye’de geçirilen süre uzadıkça, öğrencilerin Türk kültürüne karşı daha olumlu tutumlar geliştirdiği saptanmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda üniversitelerde ve dil kurslarında, öğrencilerin Türk arkadaş edinebilecekleri sosyal ortamların oluşturulması; öğrencilerin kültürel duyarlılık ve empati becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programları ve etkinliklerin geliştirilmesi; araştırma ölçeğinin daha geniş gruplara uygulanması; nicel yöntemle sınırlı kalan araştırmaya nitel bir boyut kazandırılarak nicel bulguların nitel verilerle desteklenmesi önerilmektedir.

Kaynakça

- Akarsu, B. (1998). *Dil-kültür bağlantısı*. İnkılap Kitabevi.
- Aksan, A. (2020). *Türkçeye yansıyan Türk kültürü* (4. bs.). Bilgi Yayınevi.
- Aliyev, R. ve Öğülmüş, S. (2016). Yabancı uyruklu öğrencilerin kültürlenme düzeylerinin incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), 89-123.
- Alyılmaz, C. ve Er, O. (2018). İkinci dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türk kültürüne yönelik farkındalıklarının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1269-1285.
- Aydın, G. ve Avaroğlu, H. Ö. (2023). Attitudes toward Turkish culture and social cohesion of Turkish learners as a second language. *International Journal of Curriculum and Instructional Studies*, 13(2), 249-277. DOI:10.31704/ijocis.2023.011
- Bölükbaş, F. ve Keskin, F. (2010). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin kültür aktarımındaki işlevi. *Turkish Studies*, 5(4), 1-12. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.1632>
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Canlı, D. M. (2020). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde kültür aktarımı. [Cultural transfer in teaching German as a foreign language] In O. Köksal (Ed.), *Yabancı dil öğretimi ve kültür* (pp. 21-38). Pegem Akademi.
- Çangal, Ö. (2012). Yabancılarla Türkçe öğretiminde kültür taşıyıcısı olarak türküler. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 2(2), 9-20.
- Çelik, H. (1999). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkiye’de kültüre ve dine ait algıları. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, (1), 41-52.
- Çetin, S. A. (2022). Yabancı uyruklu öğrencilerin metinlerdeki Türk kültür öğelerini anlama düzeyleri üzerine bir değerlendirme. *International Journal of Languages’ Education and Teaching*, 10(4), 194-209. DOI: <https://doi.org/10.29228/ijlet.64765>
- Çiftci M., Batur, Z. ve Keklik, S. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür. [Culture in the teaching of Turkish as a foreign language] In M. Durmuş ve A. Okur (Eds.), *Yabancılarla Türkçe öğretimi el kitabı* (pp. 365-379). Grafiker Yayınları.
- Direkçi, B., Şimşek, B. ve Akbulut, S. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenme sürecinde kültür aktarımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(22), 278-293. DOI: <https://doi.org/10.33692/avasyad.702372>
- Fişekçioğlu, A. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimine giriş: Açıklamalı ana kavramlar el kitabı*. Nobel Yayınevi.
- Göçer, A. (2012). Dil-kültür ilişkisi ve etkileşimi üzerine. *Türk Dili*, 729(1), 50-57.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: Felsefe-yöntem-analiz*. Seçkin Yayınevi.
- Güvenç, B. (2002). *Kültürün ABC’si*. Yapı Kredi Yayınları.
- İşcan, A., Karagöz, B. ve Konyar, M. (2017). Cultural transfer and creating cultural awareness in teaching Turkish as a foreign language: A sample from Gaziosmanpaşa University Tömer. *Journal of Education and Practice*, 8(9), 53-63.
- Kafesoğlu, İ. (2024). *Türk millî kültürü* (49. bs.). Ötüken.
- Kaplan, M. (2010). *Kültür ve dil* (26. bs.). Dergâh Yayınları.
- Karasar, N. (2023). *Bilimsel araştırma yöntemi* (31. bs.). Nobel Yayınları.

- Kavut, B. ve Özerbaş, M. A. (2025). An analysis of attitudes towards Turkish among students learning Turkish as a foreign language. *Universum: Психология и Образование*, 2(1 (127)), 34-42.
- Kaya, S. (2023). Bartın Üniversitesinde okuyan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'nin kültürüne bakış açıları. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD)*, 9(19), 52-73. DOI: <https://doi.org/10.25306/skad.1371819>
- Kocayanak, D. (2024). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi uluslararası öğrencilerinin Türk kültürüne, diline ve eğitim sistemine yönelik algıları. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 107-131. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12097724>
- Koçak, Ö. F. ve Temel, M. (2021). Temas Hipotezi Bağlamında Uluslararası Öğrencilerin Kültürel Tutumlarını Anlamlandırmak. *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 181-197. DOI: <https://doi.org/10.37999/udekad.895841>
- Maden, S. (2017). Attitudes of foreigners who learn Turkish as a second language towards Turkish culture. *Online Submission*, 8(21), 18-27.
- Memiş, M. R. (2016). Yabancı dil öğretiminde eğitim ortamı ve kültür aktarımı. *Electronic Turkish Studies*, 11(9), 885-894. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9506>
- Sallabaş, M.E. ve Gök, V. (2021, 18-22 Ağustos). Türkçe Öğrenmiş Yabancı Öğrencilerin “Türk Kültürüne” Karşı Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması, Tam Metin Bildiri]. *Türk Kültürü Üzerine Çalışmalar* 137-147. Ankara
- Sallabaş, M.E. ve Koçak, A. (2021, 18-22 Ağustos). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Türk Kültürüne Uyumları [Tam Metin Bildiri]. *Türk Kültürü Üzerine Çalışmalar* 19-24. Ankara
- Sarıkaya, E. E., Doyumğaç, İ., Akkaya, S. ve Kana, F. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türk kültürüne ilişkin algıları. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 8(2), 393-420. DOI: 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v08i2008
- Şeker, B. D. ve Akman, E. (2016). Uluslararası öğrencilerin psikolojik ve sosyokültürel süreçleri. *Cukurova Medical Journal*, 41(3), 504-514. DOI: [10.17826/cukmedj.237504](https://doi.org/10.17826/cukmedj.237504)
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Pearson Education.
- Türk Dil Kurumu. (2025). *Kültür*. <https://sozluk.gov.tr/> (Retrieved February 9, 2025)
- UNESCO. (1982). *Kültür sektörü hakkında*. <https://www.unesco.org/en/culture/about> (Retrieved February 9, 2025)
- Ünalın, Ş. (2012). *Dil ve kültür* (12. bs.). Eskiyei Yayınları.
- Varışoğlu, M. C. (2017). How do students studying Turkish in Lithuania describe Turkish culture and people? *Journal of Education and Practice*, 8(12), 129-136.
- Yaşar, G., ve Batur, Z. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkçe, Türkiye ve Türk kültürüne ilişkin görüşleri: Slovakya Matej Bel Üniversitesi örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 4-30.
- Yılmaz, K., İnalöz, A. B. ve Babatürk, S. (2023). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmiş üniversite öğrencilerinin Türk kültürüne yönelik tutumları. *Journal of Turkic Civilization Studies*, 4(1), 11-21.

EXTENDED ABSTRACT

International Students Attitudes Towards Turkish Culture

The teaching of Turkish as a foreign language has different dynamics and challenges than native language teaching. The basis of this difference is the sociocultural distance between the learners and Turkish culture. In the process of foreign language acquisition, the learner's inclusion in the cultural context of the target language is of great importance in terms of understanding the language correctly and establishing effective communication. In this context, instructors have an important responsibility (Çifci, Batur, ve Keklik, 2013). The language acquisition process of second language learners of Turkish goes beyond the acquisition of linguistic competencies and brings with it the necessity to deeply understand and internalize the socio-cultural structure of the society in which the target language is spoken. In this context, language learning simultaneously involves the process of acquiring knowledge about the customs and traditions of Turkish society.

Therefore, Turkish language instructors have a critical responsibility at this point. This is because effective foreign language teaching is not only limited to pedagogical approaches but also requires that cultural elements as well as linguistic inputs be presented to students in a systematic and contextualized manner. While teaching cultural elements contributes to students' understanding of the social and pragmatic dimensions of the target language, it also enables them to develop a positive attitude towards Turkish culture and increase their cultural communicative competence. For this reason, enriching Turkish teaching materials and teaching methods with authentic content that reflects the basic values, lifestyles and social interaction dynamics of Turkish society by going beyond traditional grammar and vocabulary teaching is of great importance for the holism of learning processes (Çangal, 2012). As a matter of fact, as Bölükbaş and Keskin (2010) point out, cultural elements should be integrated into the lessons in order to solve communication problems arising from cultural differences and to help students develop a tolerant attitude towards different cultures. This integration will not only help students comprehend the social and practical use of language but also contribute to their development as individuals who respect different cultures and have developed intercultural communication skills.

The main purpose of this study is to comprehensively examine the attitudes of TÖMER students studying Turkish as a second/foreign language towards Turkish culture. In the light of the reviewed literature, it is aimed to fill the existing knowledge gap in this field and to emphasize the importance of cultural elements in the process of teaching Turkish as a foreign language. Accordingly, the problem statement of the study was formulated as follows: “At what level are the attitudes of TÖMER students learning Turkish as a foreign language towards Turkish culture and which factors affect these attitudes?”

The population of the study consists of international students studying Turkish at TÖMER. The main purpose of selecting this population is to examine the attitudes of international students towards Turkish culture in the language acquisition process. The study group of this research was determined as A TÖMER students by using convenient

sampling method from non-random sampling techniques. The normality test was applied to determine the distributional characteristics of the data set and to select appropriate statistical tests. As a result of the analysis, the skewness value (-,406) and kurtosis value (-,445) of the total items were calculated. According to a widely accepted view in the statistical literature, if the skewness and kurtosis values are within ± 1.50 , it is accepted that the distribution in question meets the assumption of normal distribution (Tabachnick ve Fidell, 2013).

This study revealed that students who learn Turkish as a foreign language have generally positive attitudes towards Turkish culture. Demographic factors such as gender and where students lived before coming to Turkey did not have a significant effect on cultural attitudes. However, it was observed that experiential factors such as course level, number of Turkish friends and length of stay in Turkey played an important role in students' attitudes towards Turkish culture. In particular, as language proficiency increased, interaction with Turkish friends intensified and the length of time spent in Turkey increased, students developed more positive attitudes towards Turkish culture.